

DARBĪBAS VĀRDA IZTEIKSMES

1. uzdevums (*darbs pildāms pierakstos*).

- Noskaties video atkārtojumam par darbības vārda izteiksmēm!
- Izlasi tekstu un izraksti visas darbības vārda formas!
- Atbildi uz jautājumiem!

Pret pastmarkām jāizturas atbildīgi un ar cieņu, jo tās ir līdzvērtīgas naudai. Lai jauna pastmarka nonāktu apgrozībā, nereti nepieciešams pat pusotrs gads. Savus priekšlikumus pastmarku izdošanai var iesniegt ikviens. Piemēram, ideju par Talsiem veltītu pastmarku izteica Kristīgās skolas 6. klases skolēni. Vispirms mākslinieks zīmē skices. Tas nav viegls darbs. Kad skice ir akceptēta, tā tiek zīmēta un apstrādāta datorā. Tad sagatavotais materiāls tiek sūtīts uz tipogrāfiju. Pastmarkas izdošanas un apzīmogošanas diena tiek uzskatīta par pastmarkas dzimšanas dienu.

(Pēc "Pasta Avīzes".)

Jautājumi:

1. Kāpēc vairākos teikumos darbības vārds lietots ciešamajā kārtā?
2. Kā tekstā var pazīt ciešamās kārtas formas?
3. Kurš darbības vārds tekstā lietots nenoteiksmes formā?
4. Kādās izteiksmēs lietots darbības vārds darāmajā kārtā? Izraksti visus atbilstošos piemērus!
5. Kuri divdabji paskaidro lietvārdu?

2. uzdevums. Aizpildi tabulu, rakstot vārdus atbilstoši prasībām!

Nenoteiksme	Īstenības izteiksmes daudzskaitļa 2. personas forma	Pavēles izteiksmes daudzskaitļa 2. personas forma
stāvēt		
samierināties		
ciemoties		
palūgt		
izlocīt		

3. uzdevums. Izraksti no teikumiem tabulā darbības vārdus personu formās! Nosaki to izteiksmi, laiku, skaitli, personu!

1. Es jūs iepazīstināšu ar dažiem interesantiem faktiem par zinātnes faktiem.
2. Heopsa piramīda Gīzā – senākais un vienīgais joprojām saglabājies pasaules brīnums – tika nosaukta Ēģiptes valdnieka Heopsa (ap 2551–2528 pr. Kr.) vārdā.
3. Atlantijas okeānā kaut kur aiz Gibraltāra jūras šauruma esot atradusies garena sala ar nosaukumu Atlantīda.

4. Holivudas filmu ražotājiem gadiem ilgi savās zinātniski fantastiskajās filmās bija jānopūlas izveidot citu planētu iemītniekus, kuri līdzinātos Zemes iedzīvotājiem.

5. Par citiem brīnumiem un fenomeniem izlasiet grāmatās “Izskaidrotie un neizskaidrotie fenomeni” un “Septiņi pasaules brīnumi”!

Darbības vārda forma	Izteiksme	Laiks	Skaitlis	Persona

4. uzdevums. Aizpildi visas tabulas ailes!

Izteiksme	Attieksme pret īstenību	Piemērs
	darbība patiešām notiek, notiks vai notika	
pavēles		
		strādājot, augšot, esot lasījis
	izsaka vajadzību, nepieciešamību	
vēlējuma		

atstāsta citu teikto, dzirdēto

mestu, būtu gleznojis, sakārtotu

atstāstījuma

īstenības

izsaka vēlēšanos, lai darbība notiktu

esmu rakstījis, cēlāt, ceļu

Rakstiet! Paceliet rokas! Lai runā!

vajadzības

jāzīmē, jāreķina, būs jāmacās

izsaka pavēli, pamudinājumu, aicinājumu vai lūgumu